

ORACTWO (7) sb n

Pierwsze o prawdopodobnie jasne (tak w oracz); drugie o oraz a jasne (w tym 1 r. błędne znakowanie).
sg N oractwo (4). ◇ A oractwo (2). ◇ I oractw(e)m (1).

Sł stp, Cn brak, Linde XVI (dwa z niżej notowanych przykładów) – XVIII w.

1. Rolnictwo, uprawianie ziemi; agricultura, agricolatio Mącz (2) :

Szereg: »oractwo, (albo) oranina« (2): Agricultura, Oráctwo/ álbo orániná. Mącz 60a, 60a.

2. Zawód stan, czynność uprawiania ziemi; agricultura Mącz (5) : Bo pan Bog tám nye rozumye tych rzemyoŃ yedwabnych á subtelnych/ ktore fie zá roŃkoŃŃá wzyęli. Ale rozumye oráctwo/ że Adam myá oráć rolą á zyemyę/ y íam fiebye y dzyeći íwe zápomágáć GliczKsiąż Hv.

W połączeniach szeregowych (2): Bo wiele ich opuŃciwŃzy żonę/ dzieći/ wáŃtát/ oráctwo y goŃpodárŃtwo [uxore, liberis, officina, agricultura, re familiari relictá]/ idą ná woynę/ áby wŃzedŃzy roboty y prace domowej/ íwowlonie żyli ModrzBaz 116; Drugie rzemięŃŃá ábo zabáwy íą Liberales, aut liberalibus quàm proximae: bo kondycyey Szlácheckiey nie deroguią. Íáko íeŃt żoŃnierŃtwo/ oráctwo ábo goŃpodárŃtwo/ myŃŃliŃtwo/ weŃny íwych owiec handel y domowe íukná y płotná robienie/ budownictwo/ lekárŃtwo/ muzyka íobie y przyiácielowi k woli KlonFlis A2v.

Zwrot: »oractwem się obchodzić« (1): Colere agtum. Oráctwem álbo orániná fie obchodzić. Mącz 59d.

Szeregi: »gospodarstwo a oractwo« (1): Studium agriculturae celebrare, GoŃpodarŃtwo á Oractwo [!] wychwáŃć. Mącz 45d. [Ponadto w połączeniach szeregowych 2 r.]

»oractwo albo oranina« (1): Mącz 59d cf Zwrot.

[»pług i oractwo«: on [...] íprawcá/ godnieyŃzy [...] do motyki/ á do pługá/ y do oráctwá/ niŃli do zboie BarlBaz 577 (Linde).]

[»ratajstwo lub oractwo«: ták/ że teŃz rzemięŃŃá wŃzelkie moŃemy zwáć wokácijami: rátyŃtwo/ lub oráctwo/ lekárŃtwo/ Ńláchectwo/ y ine wŃzytkie powinnoŃci lub zábawki/ wokácije lub powoŃlania íą. BudUrzęd 78.]

Synonimy: ratajstwo, rolnictwo.

Cf **ORANIE**, **ORANINA**